

ovrigt er i Møllernes Tary, og saa vaersomt, som jeg fuldkommen erkjender, at den hoitagede Commission, der den Tid behandlede Sagen, gik frem, idet Regjeringen altid har holdt paa, at den beholdt Omraadet over Sagen. Denne Håge er der efter min Mening endnu ved Sagen, og allsaa mener jeg ikke, at det med den Sikkerhed og Bestemthed, som sidst ffete, kan udtales, hvad den nævnte Landsthingsmand yttrede. Jeg mener tvertimod, at det bliver meget mere nødvendigt, at man søger at slaae ind paa en Vej, hvorpaa de deelte Meninger, som ofte kunne staae meget skarpt overfor hverandre, kunne mødes, og det er dette, vi have gjort. Lovudkastet, saaledes som det foreligger, med de Endringer, som dertil ere foreslaaede, troe vi kan afgive tjenlige og faste Lovbestemmelser for Forholdets Ordning, og, om disse nu end ikke kunne vinde udeelt Bifald, troe vi dog, at Loven kunde blive saaledes, at denne Udvei maatte være at foretrække for Lovens Forkastelse. Thi hvad vilde Følgen heraf blive? Dersom Loven fraraades, da vil den samme svævende usikre Tilstand, som nu finder Sted, vedblive, da ville ogsaa de samme Indskrænkninger, som nu hvile paa Møllerne, vedblive; Regjeringens Anskuelse om Sagen, der nu igjennem flere Ministre er bibeholdt, ligger klart for Dagen; Regjeringen vil vist ikke være farrig, men tvertimod meget rundhaandet, med at meddele Bevillinger, og disse Bevillinger kunne i meget høi Grad, og navnlig for Kjøbstadmøllerne, være høist følelige; derved vil det Tid efter anden komme dertil, at, hvad Møllerne nu befrygte, virkelig vil skee uden at de kunne værge sig derimod. Jeg troer virkelig, at, naar det saaledes er klart, at Regjeringen har en afgjort Tendents til at frigive Mølleriets, saa er det meget betænkeligt at udskyde en Sags Afgjørelse, selv om denne ikke bliver saa aldeles i Møllernes Tary og Interesse, som Mange kunde ønske. Men, hvad jeg især lægger Vægt paa, er, at den Opinton, som nu er imod Møllernes Værd, den Creditrykkelse, som unægteligt — man sige, hvad man vil — har været en Følge af dette Lovudkasts Forelæggelse her i Thinget, at den, siger jeg, netop vil vedblive, om ogsaa Udfa-

stet fraraades, idet jeg vistnok er af den Mening, at de ærede Landsthingsmænd, som ville ønske Lovudkastet fraraadet, antage, at den derved vilde hæves. Nei, den vil efter min fulde Overbeviisning vedblive, og den vil svæffe og ffade Værdierne; men det er netop det, vi ville undgaae. Jeg troer neppe, at nogen Mand — selv om Loven fraraades, efter at denne Sag først har været paa Bane og har vaakt af denne Angstelse, alle disse Befymringer, fort hele denne Bevægelse, — han være Kjøber eller Creditor, naar han kommer i det Tilfælde, at ville entrere paa Ulaan i eller Kjøb af en Mølle — vil undlade at sige: ja, det kan være godt nok, at denne Lov ikke er udfkommen, men jeg har ingen Mening, ingen Credit for slige Eiendomme, vi kjende Regjeringens Hensigt, og Thinget har ikke havt anden Udvei, end at skyde Sagen ud. Man maa virkelig ikke overse, hvad en saadan Mening har at betyde; der foreligger mange Erfaringer for, hvilken Indflydelse en fattet Mening kan have paa Eiendommens Værd; det gaaer da med Eiendomme som med Varer, naar Meningerne ikke ere for dem, Crediten svækkes og Værdierne fortabes mere og mere. Efter hvad jeg saaledes har tilladt mig at anføre, kan jeg ingenlunde ansee Udkastets Fraraadelse for ønskelig; men, naar man nu med tilbørligt Hensyn til de bestaaende Forhold ærligt vil gjennemføre, hvad Grundloven byder og tilfiser, da veed jeg virkelig ikke anden Udvei, end at de deelte Meninger maae mødes. Jeg haaber derfor, at ligesom Udvalget har gjort sig Umåge for at udfinde en Middelvei, hvorpaa dette kan skee, saaledes vil det ærede Thing ogsaa finde, at der er god Grund til at gaae ind paa den Forlængelse af Tidsfristen, som Udvalget ved S. 14 har foreslaaet. Jeg skal ikke til Begrundelse af dette Forslag gaae dybere ind paa en Undersøgelse af Udstrækningen og Betydningen af Møllernes Rettigheder eller paa den Myndighed, som Statsmagten kan have til at stride ind og gjøre Forandringer i disse Forhold eller Rettigheder, idet jeg tør vente, at vægtigere og dygtigere Stemmer her i Thinget derover ville yttre sig; af Udkastets Motiver sees det, at Regjeringen antager at kunne gaae meget vidt, idetmindste videre, end jeg efter mit Skøn